

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM
2012-10-15
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
18709-12
18710-12
Enhet 16

SÖKANDE

RenoNorden AB, 556749-8026

Ombud: Advokat Stefan Gustavsson
Advokatfirman Fylgia KB
Box 55555
102 04 Stockholm

MOTPART

Trafik- och renhållningsnämnden i Stockholm Stad

Ombud: Stadsadvokat Eva Granbohm
Juridiska avdelningen
Stockholm stad
105 35 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår RenoNorden AB:s ansökan om överprövning av Trafik- och renhållningsnämnden i Stockholm Stads beslut om att avbryta upphandlingen. RenoNorden AB:s ansökan i övrigt avskrivs från vidare handläggning.

KONKURRENSVERKET	
2012 -10- 1 5	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

Dok.Id 284442

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Trafik- och renhållningsnämnden i Stockholm Stad (trafik- och renhållningsnämnden) har genomfört en upphandling gällande insamling av hushållsavfall med mobil sopsug, dnr T2012-006-03223. Upphandlingen genomfördes som en öppen upphandling över tröskelvärdet.

Trafik- och renhållningsnämnden fattade den 24 augusti 2012 ett tilldelningsbeslut där anbudsgivaren Envac Scandinavia AB (Envac) tilldelades uppdraget. Trafik- och renhållningsnämnden har därefter i beslut av den 31 augusti 2012 beslutat att avbryta upphandlingen. Som skäl för beslutet angavs att det inte förelåg någon konkurrens då endast ett giltigt anbud inkommit och att det inkomna anbudet översteg den upphandlande myndighetens budget för uppdraget.

RenoNorden AB (RenoNorden) ansöker dels om överprövning av den upphandling som trafik- och renhållningsnämnden har genomfört (mål nr 18709-12) dels om överprövning av beslutet att avbryta upphandlingen (mål nr 18710-12). RenoNorden yrkar att förvaltningsrätten upphäver trafik- och renhållningsnämndens tilldelningsbeslut och beslutar om rättelse av upphandlingen genom att anbudsutvärderingen ska göras om, varvid RenoNorden i första hand yrkar att Envacs anbud ska förkastas och i andra hand att utvärdering av anbuden ska göras med i förfrågningsunderlaget angiven utvärderingsformel och utan att Envacs anbud tilldelas poäng för drivmedel (mål nr 18709-12). RenoNorden yrkar vidare att förvaltningsrätten upphäver trafik- och renhållningsnämndens beslut att avbryta upphandlingen (mål nr 18710-12).

Till stöd för RenoNordens talan om rättelse av upphandlingen anför RenoNorden bl.a. följande. Envacs anbud uppfyller inte ställda obligatoriska krav i upphandlingen och ska därför rätteligen förkastas.

Trafik- och renhållningsnämnden har vid utvärdering av anbudens dels använt fel utvärderingsformel, dels felaktigt bedömt att Envacs ordinarie insamlingsfordon drivs med hybridlösning. Trafik- och renhållningsnämnden bryter i upphandlingen mot bestämmelserna i LOU och direktiv 2008/18/EG om offentlig upphandling, särskilt mot de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna som styr offentlig upphandling, principerna om likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och icke-diskriminering som dessa kommit till uttryck i 1 kap. 9 § LOU. Detta har medfört att RenoNorden har lidit eller kan komma att lida skada.

Till stöd för RenoNordens talan om upphävande av trafik- och renhållningsnämndens beslut att avbryta upphandlingen anför RenoNorden bl.a. följande. Trafik- och renhållningsnämnden har avbrutit upphandlingen utan att rätt därtill förelagat. Trafik- och renhållningsnämnden har genom utvärderingsformeln angett att miljökriterierna ska tillmätas mycket stor och preciserad vikt i förhållande till det offererade priset. Mot bakgrund av de utvärderingskriterier trafik- och renhållningsnämnden valt har nämnden inte haft anledning att räkna med ett pris baserat på en indexuppräknings av historiskt utfall. Trafik- och renhållningsnämnden har tvärtom haft anledning att, med beaktande av de valda utvärderingskriterierna och den värdering som nämnden vidtagit eller bort vidta vid framtagande av dessa, räkna med ett pris som skulle kunna komma att trefaldigas jämfört med historiskt utfall. Trafik- och renhållningsnämnden har endera valt att bortse från de tillkommande miljökriterierna vid upprättande av flerårsbudgeten eller valt att frångå flerårsbudgeten i det konkurrensuppsökande skedet i den pågående upphandlingen. Ingenta av förklaringarna kan utgöra sakligt godtagbart skäl att avbryta upphandlingen med hänvisning till anbudspriser. RenoNordens anbud var i den konkurrensuppsökande delen av upphandlingen, vid en korrekt bedömning, det klart ekonomiskt mest fördelaktiga. Under alla förhållanden var det i vart fall inte beaktansvärt

mindre fördelaktigt än konkurrerande anbud i den konkurrensuppsökande fasen. En prövning av RenoNordens anbud medför inte att den befintliga konkurrensen på marknaden inte tas tillvara.

Trafik- och renhållningsnämnden yrkar att ansökan om överprövning av tilldelningsbeslutet ska avvisas (mål nr 18709-12) samt bestrider bifall till ansökan om överprövning av beslutet att avbryta upphandlingen (mål nr 18710-12). Grunden för trafik- och renhållningsnämndens yrkande om avvisning är att det överklagade tilldelningsbeslutet saknar betydelse och rättskraft eftersom trafik- och renhållningsnämnden beslutat att avbryta upphandlingen. För det fall förvaltningsrätten i mål nr 18710-12 skulle komma fram till att trafik- och renhållningsnämnden inte haft godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen motsätter sig inte trafik- och renhållningsnämnden att domstolen beslutar att upphäva tilldelningsbeslutet.

Trafik- och renhållningsnämnden anför bl.a. följande. Sedan tilldelningsbeslut fattats och underrättelse skickats kom trafik- och renhållningsnämnden att uppmärksamma att Envacs anbud borde ha förkastats eftersom det inte uppfyllde ställda krav. Trafik- och renhållningsnämnden beslöt därför att göra om kvalificeringen och förkastade därvid Envacs anbud. Sedan Envacs anbud förkastats återstod endast anbudet från RenoNorden. Trafik- och renhållningsnämnden beslutade den 31 augusti 2012 att avbryta upphandlingen och skickade samma dag underrättelse till anbudsgivarna. Skälet till avbrytande var att den befintliga konkurrensen på marknaden inte kan tas tillvara när endast en anbudsgivare återstår. Att bara ett anbud återstår att utvärdera innebär ett godtagbart skäl för att avbryta en upphandling. Dessutom var det återstående anbudet för dyrt då det överstiger trafik- och renhållningsnämndens budget för uppdraget. Budget för insamling av hushållsavfall med mobilsug grundar sig på tidigare års utfall med indexreglering. Det är ett helt korrekt sätt att beräkna en budget. Grunden för bestridandet är att trafik- och renhållnings-

nämnden inte brutit mot någon bestämmelse i LOU eller mot de grundläggande principerna om likabehandling, transparens och förutsägbarhet som uppbär lagen.

DOMSKÅL

De grundläggande principer som ska efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs vidare att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande enheten brutit mot LOU.

En upphandlande myndighet har möjlighet att avbryta en påbörjad upphandling under förutsättning att myndigheten, när den fattar ett sådant beslut, kan presentera sakliga skäl för beslutet och att myndigheten iakttar grundläggande gemenskapsrättsliga regler inom offentlig upphandling (jfr EU-domstolens avgörande i mål C-92/00 HI mot Stadt Wien och i mål C-244/02 Kauppatalo Hansel Oy mot Imatran kaupunki). Om en upphandling avbryts och detta inte strider mot LOU leder det till att fel som begåtts tidigare under upphandlingsförfarandet inte kan utgöra en sådan skada som enligt LOU är en förutsättning för att rätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller avslutas först sedan rättelse gjorts.

En upphandlande enhet har haft rätt att avbryta en upphandling sedan utvärderingen av inkomna anbud visat att enhetens budget för tjänsten i fråga skulle överskridas (jfr RÅ 2009 ref. 43). Den omständigheten att endast ett anbud återstår har ansetts vara ett godtagbart skäl för den upphandlande enheten att avbryta upphandlingen (jfr RÅ 2008 ref. 35).

Förvaltningsrättens bedömning

RenoNorden har ansökt om överprövning av den upphandling som trafik- och renhållningsnämnden genomfört och även av trafik- och renhållningsnämndens beslut att avbryta upphandlingen. En förutsättning för att förvaltningsrätten ska kunna pröva RenoNordens ansökan vad gäller själva upphandlingen, är att trafik- och renhållningsnämndens beslut att avbryta denna fattats utan sakligt godtagbara skäl. Förvaltningsrätten har således inledningsvis att ta ställning till om trafik- och renhållningsnämndens beslut att avbryta upphandlingen fattats på sakligt godtagbara skäl.

Som framgår av den ovan redovisade bakgrunden återstod endast en anbudsgivare i upphandlingen sedan Envacs anbud förkastats, detta var anbudet från RenoNorden. Det är i målet ostridigt att trafik- och renhållningsnämnden haft fog för att förkasta Envacs anbud.

Trafik- och renhållningsnämnden har anfört bl.a. bristande konkurrens som skäl till varför myndigheten avbröt upphandlingen. Skälet godtas som regel i praxis (jfr RÅ 2008 ref. 35) och förvaltningsrätten finner att det inte finns anledning att göra någon annan bedömning i detta mål. Förvaltningsrätten finner därför att trafik- och renhållningsnämnden redan på den nämnda grunden haft sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen. Beslutet kan inte anses strida mot LOU eller de unionsrättsliga principerna. Det saknas därmed anledning att pröva om trafik- och renhållningsnämnden haft sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen på den grunden att det inkomna anbudet från RenoNorden översteg budgeten för uppdraget.

RenoNordens ansökan om överprövning av beslutet att avbryta upphandlingen ska, mot bakgrund av bedömningen ovan, avslås. Vid

denna utgång finns ingen pågående upphandling kvar för förvaltningsrätten att överpröva. RenoNordens ansökan i övrigt ska således avskrivas från vidare handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Andreas Hamrén
förvaltningsrättsfiskal

Föredragande har varit Sofie Larson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU